

پیشگفتار

درس سازماندهی جزو دروس اختصاصی نسبتاً پیچیده است و در این میان سازماندهی ۲ و ۳، که به رده‌بندی دیویی و کنگره اختصاص دارد، از همه دشوارتر است؛ به خصوص که ارائه کامل رده‌ها در یک ترم کوتاه و فشرده با توجه به ویژگیهای این درس و همچنین کمبود منابع و سایر امکانات به هیچ وجه میسر نیست.

طی سالهایی که در بخش فهرست‌نویسی کتابخانه و در دوره‌های آموزشی متعدد به کار تدریس مشغول بودم، با مشکلات دانشجویان، کتابداران و کارورزان در کار با رده‌بندی کنگره آشنا شدم. لذا بر اساس تجربه این سالها، دستنامه‌ای برای این درس تدوین کردم تا هم دانشجویان و هم کتابداران را به کار آید و امیدوارم توانسته باشم تا حدی این وظیفه خطیر را به انجام رسانم.

مرجع مورد استفاده در این کتاب، ویرایش چهارم و ترجمه فارسی *راهنمای ایمرات* است. البته تفاوت‌هایی نیز وجود دارد، برای نمونه در طرح اولیه بخشی به معرفی جداول اختصاص داشت، اما بنا به پیشنهاد گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی «سمت» آن را حذف کردم؛ زیرا تمام جداول در متن هر یک از رده‌ها تکرار شده بود.

البته پس از گذشت چند سال و هنگام چاپ دوم تصمیم گرفته شد که اثر خلاصه شود. لذا کتاب حاضر در یک جلد و بدون تمرین منتشر می‌شود. ولی کتاب دوجلدی کماکان باقی می‌ماند و چنانچه کتابداران یا دانشجویان نیاز به دانستن جزئیات بیشتر همراه با تمرین و راه‌حل آن داشته باشند می‌توانند به دو جلد اثر مراجعه نمایند.

فصل اول: ارائه تعریف، هدف و ضرورت رده‌بندی و تاریخچه آن و ارائه انواع رده‌بندیهای شناخته شده در جهان و ویژگیهای آنها به طور خلاصه و همچنین بیان

تاریخچه، هدف و مشخصات رده‌بندی کنگره همراه با ویژگیهای کلی آن مانند ساختمان رده و مفهوم اصطلاحات.

به دلیل استفاده از نشانه مؤلف و اثر در تمام رده‌ها یعنی الفبایی کردن براساس A-Z و یا آی-ویژگیهای نشانه مؤلف و اثر و جداول آن به فارسی و لاتین ارائه شده است.

فصل دوم: ارائه و معرفی رده‌ها از A-Z. در این بخش تاریخچه مختصری از هر رده و ویژگیهای هر کدام از نظر جداول، Under each و تقسیم مشابه ذکر شده است. صفحات مورد اشاره در زیرنویسهای فارسی جدولها مربوط به متن اصلی کتاب رده‌بندی کنگره است و ارتباطی به متن فعلی ندارد.

اگر رده‌ای دارای چند رده فرعی در چند مجلد بوده مانند رده B و K، به طور جداگانه راجع به آن توضیح داده شده است و یا اگر رده‌ای جداول گوناگون دارد به آن اشاره شده است.

فصل سوم: تاریخچه و معرفی رده‌های گسترش یافته موجود در زبان فارسی همراه با ویژگیهایی مانند جداول و یا کارکرد آن و ارائه تمرینهای مناسب. امید است تلاش مؤلف مورد عنایت و استفاده دانشجویان و کتابداران قرار گیرد و بتواند پاسخگوی نیازهای آنان باشد.

در خاتمه ذکر این نکته را ضروری می‌دانم، آماده پذیرش هرگونه انتقادی هستم و در ویرایشهای جدید یا تدوین رده جدیدی به اصلاح آن خواهم پرداخت.

فاطمه مرتضایی فرد